

Haastavan käyttäytymisen jäävuori

toisen tai itsensä vahingoittaminen

uhmaaminen

vastustaminen

lyöminen

levottomuus

kiroilu

sulkeutuneisuus

toiminnan ohjauksen vaikeus ->

Visuaaliset struktuurit, muistilistat, toistot, tuki siirtymissä

Huomion haku -> huomiota annetaan positiivisista asioista

tarkkaavuuden pulma ->

struktuurit, visuaalisuus, tilajärjestelyt

Perheessä tapahtuneet muutokset (esim. muutto,

avioero, kuolema) -> aikaa, ymmärrystä, läsnäoloa

psyykkiset oireet ->

vuorovaikutus, ymmärrys, moniammatillinen yhteistyö

Oppimisvaikeudet -> opp.vaikeuksien arviointi,

mahd. yksilöllistäminen, tukiopetus etukäteen, osa-aikainen erityisopetus

aistien ali- ja yliherkkyudet -> korvatulpat,

kuulosuojaimet, naulakolle ensimmäisenä, istumapaikka, aistikuntoutus (toim.terapia, koti, koulu, ip)

tunnetaitojen pulmat -> tunnetaitojen opetus

koko luokalle, pienessä ryhmässä tai yksilöllisesti – eo tai terapia

Sosiaalisten taitojen pulmat -> opetetaan

sos.taitoryhmässä, koko luokalle ja/tai yksilöllisesti

Kielelliset/ kommunikoinnin vaikeudet ->

puhetta tukevat ja korvaavat kommunikointikeinot, visuaalisuus, tekeminen

Oman erityisyyden (vahvuudet/ pulmat)

käsittelemättömyys -> käsittely esim.

työkirjan avulla, kuraattori, psykologi, eo tms.

Impulsiivisuus (ADHD) -> selkeys, struktuurit,

tavoitteet, urakat, palkkiot